

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Apud quos, & quid efficiat timor?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tiæ suæ rigorem proponere, cuius formidine mali à malo peccantem libidine abstinerent.

S. Ambros.
lib. de Fuga
seculi. c. 2.

Eleganter D. Ambrosius: *Tertius, inquit, est ordo regalis potestatis contemplatio, ut bene subjiciamus regi, si non deferimus tanquam parenti. Metu enim præsidentis plerumq; sit obediens potestati, qui est saluti ingratus, ut necessitatem, sobrietatis agnoscat, qui noluit ac nequiuuit gratiæ pietatis agnoscere. Corrigit ergo necessitas, quem pietas pronocare debuerat. Quod iumento frenum, hoc homini me.*

Idem lib. 2. tus. Hinc euident, ait idem S. Pater, generalisq; ratio, quia omni similitudine Cain. c. 9. probo mala & adfunt, & adfutura sunt. *Quæ adfunt, tristitiam operantur: quæ futura, formidinem. Sed improbum plus præsentia, quam futura sollicitant. Et infra. Angustamentis homo, præsentem mortem veretur, perpetuam negligit: & diuinum Iudicium non reformidat: interitum solum corporis deprecatur. Sed à quo timebat occidi, qui solo parentes habebat in terris? Potuit quidem & incursum bestiarum timere, qui Legis diuinæ viam violauerat: nec presumere de subiectis animalibus ceteris, qui hominem docuerat occidi. Potuit & parentes parricidios timere, qui docuerat parricidium posse committi. Potuerunt enim & parentes de filio discere, quod didicerunt posteri de parente. Esse ergo metum, qui impios vrgeat, docuit Cain. Quin &*

Horat. lib. 1.
serm. satyr. 3

*Iura inuenta metu iniusti fateare necesse est,
Tempora si fastosque velis euoluere mundi.*

V. Non omnes amor virtutis trahit. Sunt & seruiles animæ, quæ nihil faciunt, nisi scuticæ habenis tremefactæ. Si laus abstinentiæ lib. de Fuga non incitat, diuine potestatis formido, te sobrium faciat, inflectat me. seculi cap. 2. Idem lib. de tus. Et, quia nihil deest timentibus eum, David ait: *Venite filij, audite me, timorem Domini docebo vos. Vtq; timor Dei de numero virtutum est, ait idem S. Antistes, quia initium sapientie est timor Domini, per quem addiscitur pia forma doctrine.* Et tantum valet iste timor, vt elidat timorem tyrannorum. Ita enim S. Ambrosius, alio loco scribit: *Bona ergo trepidatio à verbis Dei, si exultationem generat. Qui enim trepidat à verbis Dei, postea exultat in Dei verbis. Ergo qui habet in aula sua, corde videlicet suo, verba Dei, excludit sermones principum à corde suo: excludit timor timorem.* Si enim quis ingressus balneas, solis deponit astus, & calor excludit calorem: quanto magis diuini Iudicij terror hunc terrorē excludit humanum, feruorem gratiæ secularis, gratiæ feruor aeterna? Ob has talésque causas,

S. Ambros.
lib. super
Beati iñac. beat. c. 3.

scribit: Bona ergo trepidatio à verbis Dei, si exultationem generat. Qui enim trepidat à verbis Dei, postea exultat in Dei verbis. Ergo qui habet in aula sua, corde videlicet suo, verba Dei, excludit sermones principum à corde suo: excludit timor timorem. Si enim quis ingressus balneas, solis deponit astus, & calor excludit calorem: quanto magis diuini Iudicij terror hunc terrorē excludit humanum, feruorem gratiæ secularis, gratiæ feruor aeterna? Ob has talésque causas,

fas, præstat utique esse in Mundo metum à diuina Iustitia venientem; & his erudiuntur molles illi, qui optarent, Deum ita esse bonum, ut nullum vñquam plecteret. Optant enim isti scelerum impunitatem.

Sed & aliud est genus hominum, qui cum Carpo efferuerunt, & illico volunt omnes fulminari peccatores. Quippe natales reperiantur, cum & Apostoli nimio zelo ebullientes dixerint: *Domine, vis dicimus, ut ignis descendat de calo, & consumat illos?* sed recte Christus conuersus increparuit illos dicens: *Nescitis cuius spiritus estis, Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare.* Nempe, ut olim vna gladium altera librum gerenti dictum est; *Ex vitroq; Cæsar:* ita Deo dici debet, prouidentiam eius ac gubernationem constare operibus misericordiæ & iustitiæ scelera vindicantis. Quo sensu dicitur: *Omnes via Domini misericordia & veritas, seu iustitia, ut adeò iustitia dimidiam quoddammodo, & benignitas Dei alteram dimidiam diuinæ prouidentiæ gubernationisque partem occupet.* Sic nemo præsumere, nemo potest recte credens desperare; nemo nimiam vel indulgentiam, vel in-clementiam Numinis accusare.

Zeno Eleates, cum ascenderet in theatrum, cithara canente Amœbeo, versus ad discipulos dixit: Eamus, ut per noscamus, quam vocem, quemq; concentum edant intestina, nerui, ligma, & ossa, quibus adest ratio, numerus & ordo. Si in rebus inanimis tantum valent illa, quanto plus valebunt, si in omni hominis vita seruentur? Hæc ratio, numerus & ordo multò magis seruandus est, in hoc Vniuerso. Pulcherrimè concinunt, Iustitia & Misericordia; Timor & Amor; ille pro freno est, iste pro calcari. Terribilis & metuendus est Iudex Deus; sed, ne quis desperet, amabilis est & desiderabilis animæ sponsas. Itaque non tantum terret, non tantum punit; sed etiam mulcet & protegit. *Quoniam, secundum altitudinem cœli à terra, corroborauit misericordiam suam super timentes se.* Confirmauit Dominus misericordiam suam, ait S. Augustinus, super timentes se. Secundum quid? secundum altitudinem cœli à terra. Quid dixit? si aliquando potest cœlum abscedere à protectione terra, aliquando poterit Deus non protegere timentes se. Attende: cœlum ubiq; atq; vndiq; protegit terram, & nulla pars terra est, que non cœlo protegatur. Peccant homines sub cœlo, faciunt omnia mala sub cœlo, cœlo tamen proteguntur. Inde lux ad o-

*Luc. 9. 54.
v. 56.*

Psal. 14. 10.

Psal. 102.

*S. August. in
eund. Psal.*